

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Кафедра геотехніки та підземних споруд

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан санітарно-технічного факультету

Шилін В.В.

« 09 » 10 2019 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

Череднік Д.Л.

« 09 » 10 2019 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор центру заочного навчання та
підвищення кваліфікації

Бугай В.С.

« 09 » 10 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1.2.04 ІНЖЕНЕРНА ГЕОЛОГІЯ ТА ГІДРОГЕОЛОГІЯ

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

галузь знань – 19 Архітектура та будівництво

спеціальність – 194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології

освітньо-професійна програма – Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології

факультет –

**Санітарно-технічний,
центр заочного навчання та підвищення
кваліфікації**

Харків – 2019 рік

Розробники: **Бондаренко О.І.**, професор кафедри геотехніки та підземних споруд, к.т.н., доцент _____

Найдьонова В.Є., асистент кафедри геотехніки та підземних споруд _____

Затверджено Науково-методичною радою Харківського національного університету будівництва та архітектури
Протокол від 12 вересня 2019р. №10

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри геотехніки та підземних споруд

Протокол від «02» 09 2019 року № 13

Завідувач кафедри геотехніки та підземних споруд

_____ Самородов О.В.

Затверджено методичною комісією санітарно-технічного факультету

Протокол від «12» 09 2019 року № 11

Голова методичної комісії _____ Бабасва О.В.

Затверджено секцією заочного навчання та підвищення кваліфікації

Протокол від «10» 09 2019 року № 11

Голова _____ Смачило В.В.

Керівник групи забезпечення спеціальності 194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології _____ Карагяур А.С.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів за рік – 4	Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»	Нормативна	
Загалом за дисципліною – 4	Спеціальність: 194 «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології»	Мова навчання: українська	
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма: «Будівництво та цивільна інженерія» Професійне спрямування «Промислове та цивільне будівництво» «Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	3-й
Індивідуальне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин за рік – 120		4-й	6-й
Загалом за дисципліною – 120		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: Тижневих годин аудиторних – 3 год.	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	26год.	4год.
		Практичні, семінарські	
		18год.	4год.
		Лабораторні	
		10год.	2год.
		Самостійна робота	
		33год.	86год.
		Індивідуальні завдання:	
33год.	24год.		
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Основна мета і завдання дисципліни – вивчення геологічних, інженерно-геологічних та геоморфологічних умов середовища для участі в процесі вибору:

- будівельних ділянок та розташування на них споруд;
- засобів по боротьбі з небезпечними геологічними, інженерно-геологічними процесами та їх явищами, які можуть негативно впливати на збереження та нормальну експлуатацію споруд та геоекологічні умови.

Завдання дисципліни використовувати набуті знання для оцінки ґрунтів, як основи фундаментів та підвалин, матеріал, сировину для будівництва і середовища підземних частин споруд

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Інженерна геологія та гідрогеологія» студент повинен:

знати:

- ґрунти та їх складові;
- походження, форми, залягання та вік ґрунтів;
- фізико-механічні властивості ґрунтів;
- динаміку, фізичні та хімічні властивості підземних вод;
- основні принципи охорони геологічного середовища;
- основні елементи та форми рельєфу;

вміти:

- визначати та класифікувати ґрунти за їх будівельним властивостям;
- визначати інженерно-геологічний простір та його геометричну структуру;
- розпізнавати геологічні, інженерно-геологічні, гідрогеологічні та геоморфологічні процеси та явища, причини їх виникнення і негативний вплив на будівлі та споруди;
- розрахувати показники фізико-механічних властивостей ґрунтів і побудувати інженерно-геологічний розріз;
- визначити напрямок і швидкість руху підземних вод;
- зробити висновки про вплив природних умов на майбутні споруди.

При вивченні дисципліни передбачаються лекції і практичні роботи. На лекціях вивчається теоретичний матеріал дисципліни, а на практичних роботах – прикладні питання. На заняттях використовуються схеми, таблиці, плакати, фотодокументи, тощо.

Дисципліна базується на знаннях математики, фізики, хімії, геології, геодезії, гідрології.

Предмет навчальної дисципліни «Інженерна геологія та гідрогеологія» включає в себе: оцінку інженерно-геологічних умов для обґрунтування принципової можливості будівництва різного виду споруд; вибір методів моніторингу над геологічними та керування інженерно-геологічними та гідрогеологічними процесами, а також визначення заходів із запобігання небезпечним наслідкам, охорони довкілля і виконання

методично обґрунтованих інженерно-геологічних та гідрогеологічних вишукувань.

Компетентності та програмні результати навчання навчальної дисципліни (згідно з освітньою програмою)

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні питання у сфері гідротехнічного будівництва, водної інженерії та водних технологій, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування основних теорій та методів прикладних наук.</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових ідей при діях в нестандартних ситуаціях, критичності та самокритичності при аналізі цих ідей.</p> <p>ЗК 2. Здатність аналізувати соціально значущі процеси і проблеми та використовувати основні положення соціальних і гуманітарних наук при вирішенні соціальних і професійних задач.</p>	<p>ПРН 1. Володіти соціально-гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулювати ідеї, концепції з метою застосування в діяльності академічного або фахового спрямування.</p> <p>ПРН 2. Оцінити значення соціально-гуманітарних, природничо-наукових знань, застосовувати їх у пошуку рішень в професійній діяльності, аргументовано інтерпретувати їх результати.</p> <p>ПРН 18 . Вибирати комплекс необхідних гуманітарних, природничо-наукових знань та професійної інформації для вирішення питань майбутньої фахової діяльності.</p> <p>ПРН 19. На основі персоніфікованих знань брати участь у професійних тренінгах, дискусіях, обговореннях.</p> <p>ПРН 20. На основі гуманітарних та професійних знань дотримуватися морально-етичних засад у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 22. Проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку і адаптувати її до системи загальнолюдських цінностей.</p> <p>ПРН 23. Оволодіння навичками працювати самостійно (кваліфікаційна робота), або в групі (лабораторні роботи, включаючи навички лідерства при їх виконанні), уміння отримати результат у рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.</p>

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни у відповідності до структурно-логічної схеми освітньої програми:

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 (4/6 семестр)

Змістовий модуль 1. Класифікація ґрунтів. Небезпечні процеси.

Тема 1. Будівельна класифікація ґрунтів. Ґрунти скельні, дисперсні (великоуламкові, піщані, пилувато-глинисті). Ґрунти особливого стану та якостей.

Тема 2. Просадність лесових ґрунтів. Умови розташування просадних ґрунтів, їх особливості. Будівництво на просадних ґрунтах. Заходи з усунення просідання.

Тема 3. Пливуни. Умови переходу піщаних ґрунтів у пливунний стан. Будівництво на пливунних ґрунтах. Суфозія: умови виникнення, негативні наслідки, заходи боротьби. Карстовий процес. Виникнення карсту в окремих ґрунтах; заходи безпеки при будівництві.

Змістовий модуль 2. Рух ґрунтових мас на схилах. Сейсмічні явища.

Тема 4. Обвали. Осипання. Зсуви. Умови виникнення руху ґрунтів. Елементи зсувів. Рівняння стійкості схилу.

Тема 5. Запобігання руху ґрунтів на схилах. Запобіжні заходи. Конструктивні будівельні заходи. Облаштування схилів кар'єрів для видобутку будівельних матеріалів.

Тема 6. Сейсмічні явища та їх наслідки. Землетруси тектонічні, вулканічні, денудаційні та техногенні. Шкала сили землетрусів. Вплив геологічних, геоморфологічних і гідрогеологічних умов на розрахункову сейсмічність території. Антисейсмічне будівництво.

Змістовий модуль 3. Умови залягання та руху підземних вод.

Тема 7. Види підземних вод та їх фізико-хімічні властивості. Кругообіг поверхневих, підземних і атмосферних вод. Фізичний стан підземних вод (вода зв'язана, капілярна, гравітаційна, пара, лід). Хімічний склад підземних вод.

Тема 8. Умови залягання підземних вод; їх вплив на споруди. Класифікація підземних вод з умов залягання: ґрунтова волога, верховодка, ґрунтові води, меж пластові напірні та безнапірні води. Підтоплення територій ґрунтовими водами: причини виникнення, негативні наслідки, заходи боротьби.

Тема 9. Види руху підземних вод. Інфільтрація та фільтрація. Закон Дарсі в умовах ламінарного і турбулентного руху. Визначення напрямку, швидкості фільтрації та дійсної швидкості руху підземних вод.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 (4/6 семестр)												
Змістовий модуль 1. Класифікація ґрунтів. Небезпечні процеси.												
Тема 1. Будівельна класифікація ґрунтів. Ґрунти скельні, дисперсні (великоуламкові, піщані, пилувато-глинисті). Ґрунти особливого стану та якостей.	11	2	2	1	3	3	12	0,5	0,5		9	2
Тема 2. Просадність лесових ґрунтів. Умови розташування просадних ґрунтів, їх особливості. Будівництво на просадних ґрунтах. Заходи з усунення просідання.	14	3	2	1	4	4	11				9	2
Тема 3. Пливуни. Умови переходу піщаних ґрунтів у пливунний стан. Будівництво на пливунних ґрунтах. Суфозія: умови виникнення, негативні наслідки, заходи боротьби. Карстовий процес. Виникнення карсту в окремих ґрунтах; заходи безпеки при будівництві.	14	3	2	1	4	4	12	0,5	0,5		9	2
Разом за змістовим модулем 1	39	8	6	3	11	11	35	1	1		27	6
Змістовий модуль 2. Рух ґрунтових мас на схилах. Сейсмічні явища.												
Тема 4. Обвали. Осипання. Зсуви. Умови виникнення руху ґрунтів. Елементи зсувів. Рівняння стійкості схилу.	11	2	2	1	3	3	11,5	0,5			9	2
Тема 5. Запобігання	14	3	2	1	4	4	11,5		0,5		9	2

руху ґрунтів на схилах. Запобіжні заходи. Конструктивні будівельні заходи. Облаштування схилів кар'єрів для видобутку будівельних матеріалів.												
Тема 6. Сейсмічні явища та їх наслідки. Землетруси тектонічні, вулканічні, денудаційні та техногенні. Шкала сили землетрусів. Вплив геологічних, геоморфолог-гічних і гідрогеологічних умов на розрахункову сейсмічність територій. Антисейсмічне будівництво.	14	3	2	1	4	4	13	0,5	0,5	1	9	2
Разом за змістовим модулем 2	39	8	6	3	11	11	36	1	1	1	27	6
Змістовий модуль 3. Умови залягання та руху підземних вод												
Тема 7. Види підземних вод та їх фізико-хімічні властивості. Кругообіг поверхневих, підземних і атмосферних вод. Фізичний стан підземних вод (вода зв'язана, капілярна, гравітаційна, пара, лід). Хімічний склад підземних вод.	12	3	2	1	3	3	15	0,5	0,5		10	4
Тема 8. Умови залягання підземних вод; їх вплив на споруди. Класифікація підземних вод з умов залягання: ґрунтова волога, верховодка, ґрунтові води, меж пластів напірні та безнапірні води. Підтоплення територій ґрунтовими водами: причини виникнення, негативні наслідки, заходи боротьби.	14	3	2	1	4	4	15	0,5	0,5		10	4
Тема 9. Види руху підземних вод. Інфільтрація та	16	4	2	2	4	4	19	1	1	1	12	4

фільтрація. Закон Дарсі в умовах ламінарного і турбулентного руху. Визначення напрямку, швидкості фільтрації та дійсної швидкості руху підземних вод.												
Разом за змістовим модулем 3	42	10	6	4	11	11	49	2	2	1	32	12
Усього годин	120	26	18	10	33	33	120	4	4	2	86	24

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сприятливі та несприятливі ґрунтові умови	3	1
2	Будівництво в умовах розвитку небезпечних процесів	3	1
3	Опитно-фільтраційні дослідження	3	1
4	Визначення типу підземних вод	3	1
5	Визначення напрямку руху підземних вод	3	-
6	Підтоплення територій ґрунтовими водами	3	-
Усього годин:		18	4

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Фізичні властивості мінералів і гірських порід	2	0,5
2	Журнал опису та визначення мінералів	3	0,5
3	Журнал опису магматичних гірських порід	2	0,5
4	Журнал опису осадових та метаморфічних гірських порід	3	0,5
Усього годин:		10	2

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочнаформа
1	Опис мінералів за їх фізичними властивостями	3	9
2	Опис магматичних та метаморфічних гірських порід за їх петрографічними ознаками.	3	9
3	Опис уламкових осадових гірських порід за їх петрографічним та гранулометричним складом	3	9
4	Визначення повного найменування скельних ґрунтів	4	9
5	Визначення повного найменування нескельних ґрунтів	4	9
6	Визначення повного найменування глинистих ґрунтів	4	9
7	Штучні ґрунти та їх будівельні властивості	4	10
8	Запобігання підтопленню територій	4	10
9	Підземні дренажі у будівництві	4	12
Усього годин:		33	86

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Вид індивід-го. завдання	Семестр	Найменування завдання	Об'єм завдання	К-ть годин на виконання	
					Денна форма	Денна форма (прискорена)
1	Розрахункова, графічна, розрахунково-графічна	4/6	Побудова карти гідроізоп'єз		33	24
Усього годин:					33	24

10. Методи навчання

1. *Лекційні заняття* (26год./4год.). Проводяться з групою студентів у навчальних аудиторіях.

2. *Практичні заняття* (18год./4год.). Проводяться у складі навчальних груп.

3. *Самостійна робота*, яка складається з:

– самостійної роботи під керівництвом викладача, згідно з розкладом (33год./86год.);

– індивідуальної (самостійної) роботи студента без участі викладача (33год./24год).

При вивченні курсу «Інженерна геологія та гідрогеологія» передбачаються лекції, практичні заняття, лабораторні роботи. На лекціях вивчається теоретичний матеріал дисципліни, а на лабораторних роботах – прикладні питання. На заняттях використовуються схеми, таблиці, плакати, фотодокументи, тощо.

Дисципліна базується на знаннях математики, фізики, хімії, геології, геодезії, гідрології.

11. Методи контролю

1. *Поточний контроль* якості засвоєння матеріалу теми. Проводиться у вигляді усного опитування, доповіді за матеріалами теми.

2. *Модульний контроль* якості засвоєння навчальної програми. Проводиться у вигляді контрольних робіт за матеріалами змістових модулів.

3. *Підсумковий контроль* – екзамен.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота									ІЗ	Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3			6-10	0-40	60-100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10			

T1, T2, ..., T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. «Гідрогеологія» та «Геологія нафти та газу», для студентів спеціальностей: 192 Будівництво та цивільна інженерія; 101 Екологія, для усіх форм навчання / Укладачі: В.Ю. Єгупов, О.І. Бондаренко, А.Ю. Купрейчик.- Харків, ХНУБА, 2018. - 48с.

2. Методичні вказівки до практичної, самостійної та індивідуальної робіт з диципліни «Геоєкологія та ґрунтознавство» для студентів спеціальностей: 101 Екологія; 192 Будівництво та цивільна інженерія (усіх форм навчання) / Укладачі: О.І. Бондаренко, В.Ю. Єгупов, В.С. Найдьонова. – Харків, ХНУБА, 2019. – 55 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Шостак, А.В. Інженерна геологія: навчальний посібник/ А.В.Шостак. – Інтернет-ресурс Київського університету. – geol.univ@kiev.ua. – 92 с.

2. Костюченко М.М., Шабатин В.С. Гідрогеологія та інженерна геологія: Підручник. – К.: Вид.-пол-ний центр «Київський університет», 2005.- 144 с.

3. Дубей, Н. В. Гідрогеологія та інженерна геологія : підручник / Н. В. Дубей. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел, 2008. - 244 с. (<http://194.44.112.13/chytalna/1133/index.html#p=10>)

4. Єгупов В.Ю., Стрижельчик Г.Г. Основы ґрунтоведения. Тексты лекций. Харьков: «Типографія мадрід», 2016 – 96 с.

5. Стрижельчик Г.Г., Егупов В.Ю. Инженерная геология / Учеб. пособие для студ. строительных и экологических спец. вузов Харьков: «Типография Мадрид», 2017. - 484 с.
6. Ясаманов Н.А. Современная геология. М., Недра., 1987.
7. Теоритические основы инженерной геологии. Физико-химические основы. М. Высш. шк., 1980.
8. Ананьев В.П., Передельский Л.В. Инженерная геология и гидрогеология. М. Высш.шк., 1980.
9. Инженерная геология и гидрогеология в примерах и заданиях: Учебн.пособие / М.И.Чугай, А.В. Чебанов и др. – К.: УМК ВО, 1990.
10. ДБН А.2.1.1-2008 Вишукування, проектування і територіальна діяльність. Вишукування. Інженерні вишукування для будівництва Київ, Мінрегіонбуд України, 2009.
11. Д.Б.Н В.1.1 -25-2009 Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення. – Київ Мінрегіонбуд України, 2010.
12. ГОСТ 25100-2011 Грунты. Классификация. М., МНТКС, 2013.
13. ДСТУ Б.В. 2.1-2-96 Грунти. Класифікація.

Допоміжна

1. Руденко Ф.А. Гідрогеологія Української РСР. -К., 1972.
2. Маккавеев А.А. Словарь по гидрогеологии и инженерной геологии. - М.: Недра, 1971. -216 с.
3. Ершов В.В., Новиков А.А., Попова Г.Б. Основы геологии. М.: Недра, 1986.
4. Белый Л.Д. Инженерная геология. М., Высш.шк., 1985.
5. Чернышов С.Н., Ревелис И.Л., Чумаченко А.Н. Задачи и упражнения по инженерной геологии. М., Высш.шк., 1984.
6. Зоценко М.Л., Коваленко В.І., Хілобок В.Г., Яковлев А.В. Інженерна геологія. Механіка ґрунтів, основи і фундаменти. Київ., Вища школа, 1992.
7. Коротких И.В., Петелько А.Ф., Фролов А.Ф. Основы инженерных сооружений. Л. Стройиздат, 1987.
8. Коломенский Н.В. Общая методика инженерно-геологических исследований. М., «Недра», 1988.
9. Бондарик Г.Н., Комаров Н.С., Ферронский В.И. Полевые методы инженерно-геологических исследований. М., Недра.
10. Ломтадзе В.Д. Физико-механические свойства горных пород. Методы лабораторных исследований – Л., Недра, 1990.

15. Інформаційні ресурси

<http://www.osvita.org/ua> - Український Освітній портал

<http://nbuv.gov.ua> – Национальная библиотека Украины им. В.И. Вернадского

<http://lib.toxy.cv.ua> Сайт електронної бібліотеки технічної літератури.

[Центральная государственная научно-техническая библиотека ГМК Украины](#)

<http://www.cgntb.h1.ru/> Інформація про бібліотеку, електронний каталог бібліотеки.

[Електронная библиотека](#)

<http://lib.km.ru/> Електронна бібліотека: більше 20000 книг.

[Национальный технический университет \(Харьков\)](#)

<http://www.kpi.kharkov.ua/> Сайт Харківського Національного технічного університету

<http://www-ukr.univer.kharkov.ua/> Сайт Харківського Національного Університету:

<http://korolenko.kharkov.com/> Сайт Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка

<http://www.kstuca.kharkov.ua/>, Харківський національний університет будівництва та архітектури

<http://www.kstuca.kharkov.ua/library/>, Бібліотека ХНУБА

<http://www.ukrcenter.com>– український електронний архів

<http://www.nau.kiev.ua> – нормативні акти України

<http://www.nit.kiev.ua> – електронна бібліотека «Наука та техніка»